

Vergaderjaar 2024–2025

31 985

Buitenlands beleid en handelspolitiek

Nr. 106

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 september 2025

Hierbij bied ik u de onderzoeken aan van SEO Economisch Onderzoek naar de verwachte effecten van het EU-Mercosur akkoord op de Nederlandse economie en naar handelsstromen tussen Nederland/EU en Argentinië, Brazilië, Canada, Chili, Mexico, Paraguay en Uruguay.¹ Tevens informeer ik u over een voorstel van de Europese Commissie voor een onderhandelingsmandaat ten behoeve van de amendering van een overeenkomst tussen de EU en Marokko die de toepassing van tariefpreferenties op producten afkomstig uit de Westelijke Sahara faciliteert.

SEO Economisch Onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Ook in voorgaande jaren heeft het ministerie onderzoek laten uitvoeren naar de verwachte effecten van verschillende EU-handelsakkoorden.

SEO concludeert dat het EU-Mercosur akkoord over het geheel genomen positief is voor de Nederlandse economie, specifiek voor de Nederlandse consument en de verwerkende industrie en de dienstensector. De doorrekening van SEO houdt rekening met zowel de directe effecten van een EU-Mercosur akkoord op de handel tussen Nederland en de Mercosur-landen, als met de indirecte effecten van het akkoord op de handel tussen Nederland en andere landen. SEO schat dat de totale Nederlandse wereldwijde export toeneemt met EUR +1,1 miljard en de import met EUR +1,2 miljard. De effecten zijn het grootst voor de verwerkende industrie en de dienstensector, met respectievelijk EUR +0,5 miljard en EUR +0,4 miljard voor zowel export als import. De export van landbouwproducten neemt naar schatting toe met EUR +0,2 miljard en de import met EUR +0,3 miljard.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/07/31/effecten-eu-mercotur-akkoord-nederlandse-economie-en-handelsprofielen>

Deze veranderingen in handelsstromen leiden naar verwachting tot een reële groei van het Nederlandse bbp van +0,02%. Deze groei bestaat uit het netto effect van inkomens- en prijseffecten. Met betrekking tot inkomenseffecten suggereren de bevindingen een stijging in de nominale inkomens in de verwerkende industrie (+0,01%) en de dienstensector (+0,01%) en een daling in de nominale inkomens in de landbouwsector (–0,46%). Het totale nominale inkomenseffect op de Nederlandse economie bedraagt –0,01%. Een groter aanbod van producten uit de Mercosur-landen verlaagt naar schatting het algemene prijsniveau voor landbouw- en industrieproducten in Nederland, met respectievelijk –0,54% en –0,01%, hetgeen een positief effect heeft op onze welvaart en ons bbp. Het totale nominale prijseffect op de Nederlandse economie is een daling van het prijsniveau van –0,03%. De totale inkomens- en prijseffecten zijn een gewogen gemiddelde van het aandeel van de landbouwsector, de verwerkende industrie en de dienstensector in de totale economie. De verwerkende industrie en de dienstensector zijn relatief gezien grotere sectoren dan de landbouwsector, vandaar dat de geschatte totale effecten lager uitvallen dan de individuele sectorale effecten.

De handelsprofielen van Argentinië, Brazilië, Canada, Chili, Mexico, Paraguay en Uruguay geven een gedetailleerd overzicht van de belangrijkste export- en importproducten, handel in kritieke grondstoffen en de comparatieve voordelen voor handel met deze landen. Hoewel de handelsprofielen aantonen dat de handel in kritieke grondstoffen qua omvang in waarde beperkt is, mag het belang ervan niet worden onderschat, omdat kritieke grondstoffen in veel producten worden verwerkt en hierdoor een cruciale rol spelen.

Het kabinet neemt de bevindingen van de onderzoeken mee in de weging van het EU-Mercosur akkoord. Het kabinet zal hierin ook de uitkomsten meenemen van het onderzoek door Wageningen *Social & Economic Research*, op 12 mei aangeboden aan uw Kamer², en de economische analyse van de verwachte effecten van het EU-Mercosur akkoord op de Europese Unie, die wordt uitgevoerd door de Europese Commissie.

Op 3 september jl. heeft de Europese Commissie de definitieve teksten van het EU-Mercosur akkoord ter besluitvorming aangeboden aan de Raad. Uw Kamer ontvangt dit najaar, voorafgaand aan besluitvorming in de Raad, de kabinetsappreciatie van het akkoord, met daarin de voorgenomen positie van Nederland in de Raad.

Onderhandelingsmandaat EU-Marokko

Het kabinet hecht eraan uw Kamer te informeren dat de Raad in september naar verwachting zal besluiten over een voorstel van de Europese Commissie (d.d. 22 juli 2025) voor een onderhandelingsmandaat ten behoeve van de amendering van een overeenkomst tussen de EU en Marokko, die de toepassing van tariefpreferenties op producten afkomstig uit de Westelijke Sahara faciliteert. De overeenkomst moet worden geamendeerd, omdat het Hof van Justitie van de Europese Unie op 4 oktober 2024 oordeelde dat deze tot stand is gekomen op een manier die niet verenigbaar is met het zelfbeschikkingsrecht van de oorspronkelijke bevolking van de Westelijke Sahara.

Met deze stap van de Commissie wordt het proces gestart om de overeenkomst met Marokko te amenderen. Indien na het verlenen van het onderhandelingsmandaat de Commissie met Marokko tot een onderhandelingsresultaat komt, zal de Raad vervolgens moeten besluiten over

² Kamerstuk 31 985, nr. 101

goedkeuring hiervan. Uw Kamer zal hierover worden geïnformeerd. De Commissie maakt het voorstel voor het onderhavige mandaat voorlopig niet openbaar. In het kader van transparantie zal het kabinet bepleiten dat het Raadsbesluit waarmee het onderhandelingsmandaat wordt verstrekt wel openbaar wordt gemaakt.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
A. de Vries